

Prutgås *Branta bernicla* (T, 1)

1 adult Vattnäs, Mora 21.10–1.11 (Cecilia Fahlén m fl). Det ex som såg sträcka i Nusnäs, Mora 28.10 (Magnus Strömberg) bedöms som samma individ.

Gravand *Tadorna tadorna* (T, 6)

2 honfärgade Åmåsång, Mora 11.4 (Caj Runesson, Cecilia Fahlén, Daniel Åslund m fl). 1 adult hona Främbyviken-Slussen, Falun 15.4 (Lars Wallström, Mats Jansson m fl). 2 ex Orsa camping, Orsa 29.4 (Lars Hansson, Daniel Åslund). 1 2K hane Sundet, Mora 18.5 (Lars Hansson).

**Amerikansk bläsand *Anas americana* (1,1)

1 ad hane, Limsjön, Leksand 5.5–6.5 (*Anders Hans m fl)
Andra fyndet i landskapet av denna raritet. Det första fyndet gjordes i juni 1996 vid Lindängat Orsa.

[Mandarinand] *Aix galericulata*

Ett par V Tandö, Malung 16.4 (Kenneth Persson). 1 hane Flygfältet, Malung 24.4 (Börje Dahlén).
1 par Vika, Mora under våren (Lena Broman). Fåglarna i Vika gjorde ett häckningsförsök i en holk, men det gav inget resultat. 1 hane Saxviken, Mora 2.6–5.9 (Kjell Westerdahl m fl). 1 hane Avesta 27.9–28.9 (Torbjörn Jansson, Berndt Söderlund).

Bläsand *Anas penelope* (H)

Vinterobservationer dec-feb: 1 hona Gårången, Ludvika 19–21.2 (Petter Olsson, Bertil Rahm, Pelle Adenäs m fl). 1 hona Idkerberget, Borlänge 11.12–31.12 (Sten-Erik Bohlin).
Stora ansamlingar på mer än 100 ex: 350 ex Vinäs, Mora 21.4–22.4 (Caj Runesson, Cecilia Fahlén, Lars Hansson) samt 170 ex Bäcka, Mora 24.4–26.4 (Lars Hansson, Caj Runesson)

Andhybrid bläsand x gräsand? *Anas acuta* x *Anas platyrhynchos*?

1 hane Funäsviken, Mora 18–19.5 (Lars Hansson). Troligen en hybrid mellan bläsand och gräsand.

Snatterand *Anas strepera* (h/T, 24)

Vårobservationerna uppskattas till 24 ex under perioden 15.4–8.6 fördelade på följande kommuner:

Hedemora: 1 hane Sörbogrundet 17.4–10.5 (Berndt Söderlund, Thomas Möller), 1 par Trollbosjön 8.5 (Nisse Nilsson), 1 par Fatburen 11.5 (Jan-Erik Westlund, Berndt Söderlund), 1 hane Hälla, 16.5–25.5 (Thomas Möller). Borlänge: 3 ex Stora Holmsjön 16.4–30.4 (Ulla Olofsson, Håkan Olsson, Vesa Juujärvi m fl) troligen var det ett av paren som låg kvar i Stora Holmsjön 9.5–12.5 (Håkan Sandlin, Lars Antonsson m fl). Falun: 1 hane Kyrkbyfjärn, 10.5–15.5 (Gittan Matsson, Håkan Olsson). Leksand: 1 hane Fornbybanken 27.4 (Lars Hansson, Anders Hans), 1 hane Limsjön 5.5–8.6 (Anders Hans, Daniel Åslund, Erik Jansson m fl). Mora: 1 hane Åmåsång 15.4–21.4 (Daniel Åslund, Cecilia Fahlén m

l), 1 par Vinäs 20.4 (Lars Hansson), 2 hanar Sundet, Sollerön 24.4–28.4 (Daniel Åslund, Jøjje Lintrup m fl), 1 par sträckande SO Garsås 9.5 (Caj Runesson). Orsa: 1 hane Lindängat 22.5 (Lars Hansson, Daniel Åslund m fl). Malung: 2 par samt 2 hanar S. Almsjön, 6.5–9.5 (Kenneth Persson).
Höstobservationer: 1 hona By, Avesta 18.9 (Berndt Söderlund).

Kricka *Anas crecca* (H)

Under våren uppehöll sig flockar på mellan 100–200 ex under perioden 15.4–24.4 på följande platser: Fatburen och Sörbogrundet Hedemora, Olnäsaviken Leksand, Legranäs och Sundet vid Sollerön Mora och Lindängat, Orsa . Från 20.8 och resterande augustidagar observerades flera stora flockar i Hedemora och Avesta. Topproteringen var årets senaste flock på 450 ex Österviken, Avesta 28.8–26.9 (Berndt Söderlund).

Gräsand *Anas platyrhynchos* (H)

Vid vinterfågelräkningen sågs 1 244 ex Faluån, Falun 17.1 (Lars Wallström). Andra stora flockar var 500 ex Fatburen, Hedemora 11.9 (Berndt Söderlund) och 500 ex Sörbogrundet, Hedemora 16.11 (Berndt Söderlund)

Stjärtand *Anas acuta* (h)

En häckning konstaterad: 1 hona med 3 pull i vitvattnet vid Naturbruksgymnasiet, Älvdalen 16.8 (Simon Nilsson). Ansamlingar på mer än 10 ex: 40 ex sträckande Somboviken, Avesta 27.8 (Berndt Söderlund). 22 ex Fatburen, Hedemora 23.9 (Berndt Söderlund). 40 ex sträckande Hovran, Hedemora 7.9 (Torbjörn Jansson). 20 ex Runn, Borlänge 29.10 (Yngve Johansson, Eddine Hodi). Årets senaste fynd var 2 ex Stora Holmsjön, Borlänge 7.11–15.11 (Gunnar Bäck, Håkan Sandlin, Yngve Johansson).

Årta *Anas querquedula* (H)

Den enda ansamlingen på 10 ex eller mer är 5 hanar och 5 honor Hovran, Hedemora, 21.4 (Jan-Erik Westlund).

Andhybrid Kanelårta x blåvingad årta?

Anas cyanoptera x *Anas discors*?

Att en kanelårta är inblandad i denna hybrid torde stå utom allt tvivel. I Nordamerika uppträder regelbundet fåglar med detta utseende och betraktas där som hybrider mellan kanelårta och blåvingad årta. Frågan är om det i detta fall inte är mer troligt att vår egen årta är inblandad? 1 hane Hälla, Hedemora 18.4 (Berndt Söderlund). 1 hane Harbacken, Mora 22.4 (Lars Hansson). 1 hane Sanda, Mora 23.4 (Cecilia Fahlén, Lars Hansson). 1 hane Funäsviken, Mora 17.5–19.5 (Daniel Åslund, Lars Hansson).

Brunand *Aythya ferina* (H)

Mer än 10 ex: 12 ex Fatburen, Hedemora 5.5 (Mikael Ohlson, Martin Rydberg Hedén). 14 adulta hanar Jan Matts dammen, Ludvika 28.8–26.9 (Bertil Rahm, Sten-Erik Bohlin). Årets senaste fynd var 1 hane Brunnsjön, Hedemora 4.11 (Berndt Söderlund).

Andhybrid brunand x vigg *Aythya ferina* x *Aythya fuligula*

1 hane Åmåsäng, Mora 18.4 (Lars Hansson).

Vigg *Aythya fuligula* (H)

Mer än 50 ex: 90 ex Bäcka, Mora 22.4–26.4 (Peter Malmberg, Caj Runesson, Lars Hansson). 67 ex Jan Matts dammen, Ludvika 7.8–18.9 (Sten-Erik Bohlin, Bertil Rahm).
Vinterfynd: 1 ex Fårans utlopp, Säter 3.12–4.12 (Yngve Johansson, Nils-Erik Björkbacka m fl).
1 honfågad Myckeln, Älvdalen 4.12–18.12 (Magnus Åström).

Bergand *Aythya marila* (H)

Årets första observation gjordes redan den 1.1 och var 1 hane vid Fudal, Mora (Caj Runesson).
Under vårsträcket sågs 47 individer mellan 17.4–24.5. Av dessa sågs 20 ex på Fulufjället, Älvdalen 22.5 (Hans Malmsten).
Under häckningssäsong observerades 1 par-3 ex Rörsjöarna på Fulufjället, Älvdalen 7.6–27.7 (Adam Sterno, Gustav Asplund, Johan Frölinghaus m fl). 40 observerade individer under hösten vilket är en normal siffra.

Ejder *Somateria mollissima* (T, 7)

En 2 K hane omhändertagen 11.1 Svärdsjö, Falun (Anders Birkehag). Fågeln släpptes dagen därpå och fanns kvar i Borggårdsströmmen, Svärdsjö 13.1 (Olle Ekman). 1 hane Korsnäs, Falun 13.4 (Torvald Tranetoft, Birgitta Rune, Kalle Bergström). 1 adult hane Bullsjön, Malung 15.4 (genom Börje Dahlén). 3 ex Nusnäs, Mora 2.5–3.5 (Anders Paulsrud m fl). 1 adult hane Born, Avesta 16.5 (Kjell-Åke Källebrink).

Fyndet i Svärdsjö var det första vinterfyndet av arten i Dalarna.

Alfågel *Clangula hyemalis* (F)

Ett år med många sträckande alfåglar. Under våren observerades ca 21 ex mellan 21.4–22.5 och under hösten c:a 19 ex mellan 26.8–23.11. Mer än dubbelt så många observationer som 2003 och den största vårsiffran på mycket länge!

	Vår	Höst	Häckn.tid
98	7	13	
99	2	12	4
00	6	10	
01	1	7	
02	4	12	Häckn+1
03	9	10	
04	21	19	

Sjörre *Melanitta nigra* (H)

Trolig häckning: 5 ad Rörsjöarna, Fulufjället, Älvdalen k:n 8.6 (Anders Larsson).

Sammanlagt fjorton stora flockar på mellan 28–250 fåglar observerades 29.4–29.5 i kommunerna Hedemora, Ludvika, Orsa, Malung och Älvdalen. Största flocken max 250 ex Holens badplats, Orsa k:n 12.5–15.5 (Lars Hansson m fl).

Stora ansamlingar under hösten på mellan 30–125 ex sågs under perioden 27.7–31.10 i kommunerna Hedemora, Falun, Mora och Älvdalen. Den största flocken på 125 ex sågs i Vinäs, Mora k:n 24.10 (Lars Hansson, Cecilia Fahlén).

Svärta *Melanitta fusca* (h/f)

Under häckningssäsong observerades 8 ex Djupsiljön, Älvdalen 12.6–17.6 (Conny Trogen, Magnus Åström, Håkan Olsson). 12 ex Veksjön, Älvdalen 17.6–27.7 (Håkan Olsson, Thomas Möller). Ingen säker häckning är dock konstaterad.

Vårobservationerna gav 65 rastande fåglar. Av dessa var de största flockarna två, nämligen 30 ex vid Holens badplats, Orsa 11.5–16.5 (Lars Hansson m fl) och 18 ex Lindånget, Orsa 15.5 (Magnus Strömberg, Daniel Åslund).

Höstobservationerna var som vanligt något färre och totalt observerades 14 ex. Sista fyndet var 2 honfågade ex Revnäs, Mora 7.11 (Lars Hansson).

Salskrake *Mergus albellus* (F)

Ett rekordår vad gäller rastande salskrakar. Uppskattningsvis 165 ex har inrapporterats. Under våren observerades runt 96 ex mellan 15.4–2.6. Hela två tredjedelar av observationerna kommer från Hedemora. Höstobservationerna 26.9–15.11 var som vanligt färre med sammanlagt 69 inrapporterade exemplar. Även där kommer majoriteten av fynden från Hedemora.

Småskrake *Mergus serrator* (H)

En vinterobservation av 1 honfågad Skäjsnäs, Fudal, Mora 1.1 (Caj Runesson).

Storskrake *Mergus merganser* (H)

Stora ansamlingar: 250 ex Österviken, Avesta 16.4 (Berndt Söderlund). 600 ex Flinesjön, Hedemora 16.10–13.11 (Berndt Söderlund, Thomas Möller). 320 ex Sörbogrundet, Hedemora 7.11 (Berndt Söderlund).

Rapphöna *Perdix perdix* (h)

Ett år med många observationer och en konstaterad häckning på Sollerrön, Mora 18.8 (Caj Runesson). Övriga observationer var 5 ex Djurås, Gagnef 19.2 (Vesa Juujärvi). 1 par Sollerrön, Mora 15.3 (Cecilia Fahlén). 2 ex Järpbo, Borlänge 21.3 (Ulla Olofsson). 1 ex Nyckelby, Borlänge 19.4 (Anita Ericson). 1 ex spelande Djurmo, Gagnef 29.5 (Conny Trogen). 1 hane Söpnarby, Borlänge 20.6–22.6 (Yngve Johansson, Eddine Hodi). 2 ex Hedgårdarna, Borlänge 16.8 (Lars Antonsson).

Vaktel *Coturnix coturnix* (T,15)

Totalt 15 individer under året fördelade på 1 ex Lindånget, Orsa 23.5 (Lars-Göran Hansson). 1 ex Sifferbo, Gagnef 24.5 (Conny Trogen). 1 ex Biskopshyttan, Malung 15.6 (Börje Dahlen). 1 ex Limatornet, Leksand 18.6 (Anders Hans). 1 ex Fatburen, Hedemora 28.6 (Nisse Nilsson). 1 ex Davidshyttan, Hedemora 30.6–1.7 (Nisse Nilsson). 1 ex Näset, Orsa 30.6 (Magnus Strömberg). 1 ex Rälta, Leksand 1.7–3.7 (Åke Tidigs, Vesa Juujärvi). 1 ex 12–15.7 Biskopshyttan, Malung (Kenneth Persson). 1 ex Naglarby, Säter 8.7–29.7 (Ulla Olofsson, Gunnar Bäck m fl). 1 ex Övre Svärdsjö, Borlänge 8.7–2.8 (Yngve Johansson, Ulla Olofsson). 2 ex V. Ofors Lima, Malung 12.7–15.7 (Kenneth Persson). 1 ex Ö Lillmon, Malung 12.7–15.7 (Kenneth Persson). 2 ex Hedby, Leksand 28.8 (Arne Reldin m fl).

Smålom *Gavia stellata* (H)

Häckningar: 32 häckningar varav 22 lyckades med 27 flygga ungar i Malungs socken (Börje Dahlen). Vid Tisjökölen fanns 16 par varav 14 gick till häckning. Av dessa lyckades 9 med häckning och 11 ungar blev flygga (Börje Dahlen). 5 häckningar i Lima socken utanför Tisjökölen (Börje Flygare). En trolig häckning av 1 par rapporterades från Stora Mossen, Säter (Mats Jansson, Anna Hydén). Sen höstobservation: 1 ex Hällarna, Ludvika 14.11 (Pelle Adenäs).

Smådopping *Tachybaptus ruficollis* (h, T, 4)

Ett normalt år med fem fynd av smådopping. 1 ex Kyrkbyfjärn, Falun 30.4 (Lars Lagerqvist). 1 adult Jan Matts dammen, Ludvika 4.7 (Dan Thunberg). 1 ex Stora Holmsjön, Borlänge 4.9 (Gunnar Bäck, Ulla Olofsson m fl). 1 ex Brunnsjön, Hedemora 23.10 (Erik Björkbacka, Nils-Erik Björkbacka). 1 ex Hovran, Hedemora 24.10 (Jan-Erik Westlund).

Skäggdopping *Podiceps cristatus* (H)

Årets första observation av arten gjordes vid Hovran, Hedemora 30.3 (Yngve Johansson, Eddine Hodi) då ett exemplar noterades. Den största ansamlingen var 50 ex som fanns i Brunnsjön, Hedemora 29.4–30.8 (Berndt Söderlund).

Gråhakedopping *Podiceps grisegena* (h)

Häckning av 2 par Bingsjön, Rättvik 1.5–14.8 (Bo Alverfeldt, Hans Malmsten, Christer Larsen, m fl). Observationer av enskilda individer vår: 1 ex Flinesjön, Hedemora 25.4–26.4 (Thomas Möller, Håkan Olsson). 1 ex Fatburen, Hedemora 26.4–29.5 (Håkan Sandlin, Jan-Erik Westlund m fl). 1 ex Norrviken, Mora 30.4 (Caj Runesson). 1 ex Trollbosjön, Hedemora 8.5 (Nisse Nilsson). 1 adult N Moje, Gagnef 15.5 (Ragnar Nyberg). Höst: 1 ex Fatburen, Hedemora 22.10 (Jan-Erik Westlund) 1 ex Hörksbyn, Ludvika 23.10 (Bertil Rahm). 1 ex Vattnäs, Mora 23.10 (Lars Hansson, Cecilia Fahlén, Magnus Strömberg). 1 ex Bysjön, Borlänge 24.10 (Hasse Hedin, Gunnar Bäck, Ulla Olofsson).

Svarthakedopping *Podiceps auritus* (H)

Konstaterade häckningar: 1 par Vassjön, Borlänge (Erik Björkbacka, Håkan Olsson m fl). 1 par Glistjärn, Rättvik (Sten-Erik Bohlin, Anders Helander). 1 par Övre Glyvsjön, Älvdalen (Ulla Wallin,

Sven-Olof Eriksson). 1 par Översjön, Älvdalen 31.7 (Magnus Åström)

Flera observationer gjordes av arten i lämpliga häckningsbiotoper men utan att häckning konstaterades. Nämnvärt är hela 12 ex som samlades i Namnlösen, Orsa 8.5 (Lars Hansson, Cecilia Fahlén).

Storskarv *Phalacrocorax carbo* (F)

Ett vinterfynd 1 av en 2K Skäjsnäs, Mora 1.1 (Caj Runesson). Under häckningstid juni–juli sågs 7 individer på följande platser: 1 ex Lisselheds Badplats, Orsa 6.6 (Lars Hansson). 2 ex Vattholmsskären, Leksand 18.6–18.7 (Lars Hansson, Anders Hans). 1 ex Österviken, Avesta 20.6 (Berndt Söderlund). 2 adulta ex Glämsjön, Malung 15.7 (Janne Dahlen). 1 ex Vansbro 21.7 (Janolof Granberg). 1 ex Lindånget, Orsa 27.7 (Magnus Strömberg). 1 ex Hågenäs, Borlänge 31.7 (Håkan Sandin).

Rördrom *Botaurus stellaris* (87,6)

Sammanlagt 6 ex i landskapet vilket var 1 mera än året innan. Alla har hörts "tuta" utom den i Kyrkbyfjärn, Falun som bara rastade kort under dagen. 1 ex Flinesjön, Hedemora 11.4–28.6 (Nisse Nilsson, Ulla Olofsson, Jan-Erik Westlund m fl). 1 ex Brunnsjön, Hedemora 29.4 (Berndt Söderlund). 1 ex Svinesjön, Hedemora 17.4–27.6 (Jan-Erik Westlund, Thomas Möller, Pelle Adenäs m fl). 1 ex Kyrkbyfjärn, Falun 1.5 (Gittan Mattsson, Anna-Lena Söderlind). 1 ex Lilla Holmsjön, Borlänge 15.5–16.5 (Gunnar Bäck, Håkan Sandin m fl). 1 ex Fatburen, Hedemora 16.5 (Berndt Söderlund).

*Ägretthäger *Egretta alba* (9,1)

1 ex 5.5–8.5 Staren, Gubbo, Smedjebacken (F) (Pelle Adenäs, Kent Leonardsson, Bertil Rahm m fl). Fågeln upptäcktes av två snickare som renoverade ett torp vid sjön. På köksbordet fanns en fågelbok och efter en titt i den så kontaktades lokala fågelskådare.

Gråhäger *Ardea cinerea* (H)

Vinterfynd: 12 ex Tunsta, Leksand 1.1–mars (Vesa Juujärvi, Lisbet Neil Persson m fl). Häckningar: Vid Bäsingen i Avesta fanns en mindre koloni av arten på 7 par (Mats Forslund). Övriga enstaka häckningar: 1 par Myckelby, Hedemora (Jan-Erik Westlund). 1 par Brunnsjön, Hedemora (Jan-Erik Westlund). 1 par Trollbosjön Hedemora (Jan-Erik Westlund). 1 par Dragsängarna, Leksand (Conny Trogen). Mycket troliga häckningar: 1 par Torsångsområdet, Borlänge (Yngve Johansson). 1 par Ensen, Rättvik (Kristina Haag-Larsen). 1 par Sandängarna, Mora (Lars-Olof Grund). Även ett par Hötjärn, Ludvika (rapportomr Västmanland) (Bertil Rahm). I Malung, Mora, Orsa och Älvdalen finns inga tecken på häckningar. I Smedjebackens kommun och östra delen av Ludvika kommun besöktes många tänkbara häcklokaler utan att någon häckning kunde konstateras. Samtliga häckningar i landskapet har inte lokaliserats. Ån så länge finns det bara en liten koloni av arten nämligen den vid Bäsingen i Avesta. För övrigt häckar enstaka par i södra delen och upp till norra delen av Siljan. I de fyra nordligaste kommunerna saknas arten som häckfågel. Antalet observationer av ungfåglar under sommaren har ökat i antal under senare år. Totala antalet häckande par uppskattas till maximalt 25 par.

Borlänge 10.1 (Raimo Laurila). 1 hane Lusmyren, Borlänge 16.1–18.1 (Eddine Hodi, Sten-Erik Bohlin) och 1 ex Gylle, Borlänge 30.1 (Conny Trogen). Från årsslutet, 1 hane Alsbäck, Borlänge 18.12 (Lars-Erik Nilsson), 1 ex Rudorna, Borlänge 18.12 (Nils-Erik Björkbacka, Erik Björkbacka) och 1 hane Lusmyren, Borlänge 24.12 (Åke Johansson).

*Aftonfalk *Falco vespertinus* (22,1)

En ad hona Naglarby, Säter 7.5–8.5 (*Yngve Johansson, * Eddine Hodi m fl).

Lärkfalk *Falco subbuteo* (H)

Häckningar: 8 häckningar är rapporterade, fördelade på landskapets kommuner enligt följande: Avesta 1, Smedjebacken 1, Borlänge 2, Rättvik 1 och Malung 3. Det verkliga beståndet är troligen mycket högre.

Ett tidigt fynd 2 ex Garberg, Älvdalen 26.4 (Torbjörn Franc). Årets sista observation 1 ex vid Kyrkbyfjärn, Falun 1.10 (Richard Holmqvist).

Stenfalk *Falco columbarius* (H)

Fyra häckningar inrapporterade: 1 par Kräckelbäcken, Mora 22.6 (Cecilia Fahlén, Lars Hansson). 1 par Ulvsjön, Mora 22.6 (Cecilia Fahlén, Lars Hansson). 1 par Idre, Älvdalen 25.6 (Lars Antonsson) och 1 par Tisjön, Malung 26.6–16.7 (Janne Dahlén, Börje Dahlén). Vinterfynd: 2 observationer vardera under årets början och slut; 1 ex Gylle, Borlänge 12.1 (Conny Trogen). 1 ex Norrviken, Mora 13.2 (Caj Runesson). 1 honf Fämäs, Mora 17.12 (Magnus Strömberg) och 1 ex Västanviks båthamn, Leksand 26.12 (Lars Lindell).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus* (F)

Häckningar: För femte året i rad häckade arten i Dalarna. 2 konstaterade häckningar (Lars Nilsson m fl).

Övriga rapporter är c:a 40 stycken, vilket är en liten uppgång jämfört med i föl. Klart flest rapporter, c:a 20, kommer från Borlänge och Hedemora kommuner och en tydlig tyngdpunkt finns i april och augusti–september, vilket torde motsvara sträck-maxima. Ett flertal sommarobservationer finns från centrala Dalarna (ej kopplat till kända häckningar) vilket kan innebära fler häckande par i framtiden.

Jaktfalk *Falco rusticolis* (h)

1 ex Transtrand, Malung 7.11 (Börje Dahlén, Hans-Erik Eriksson).

Vattenrall *Rallus aquaticus* (H)

Konstaterad häckning: 1 par Lilla Holmsjön, Borlänge 17.4–18.9 (Yngve Johansson, Eddine Hodi m fl). Årets första fynd gjordes den 9.4 vid Norrviken, Mora och det sista den 23.11 vid Marnästjärn,

Ludvika. Kommunvis fördelning av antalet fåglar enligt följande: Avesta 1, Hedemora 6, Säter 2, Smedjebacken 1, Ludvika 5, Borlänge 3, Falun 3, Leksand 1, Mora 3, Orsa 2. Sammanlagt minst 27 spelande individer vilket är 1 mer än året innan. År 2002 hördes 37 spelande vattenrallar. Inget fynd i fem av Dala-kommunerna. Fyndet i november kan vara det första fyndet i denna månad i landskapet. Västmanland-Ludvika 1 ex.

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana* (T, 10)

1 ex Svinesjön, Hedemora 25.4–30.6 (Per-Inge Josefsson, Nisse Nilsson, Kersti Macklin m fl) 1 ex Flinesjön, Hedemora 6.5–12.6 (Thomas Möller m fl). 1 ex Årtsjön, Falun 11.5 (Hans Malmsten). 1 ex Backabro, Falun 12.5 (Lars Wallström). 1 ex Lilla Holmsjön, Borlänge 2.6 (Sten-Erik Bohlin). 2 ex Flinesjön, Hedemora 11.6 (Jan-Erik Westlund). 1 ex Vassjön, Borlänge 14.6–16.6 (Håkan Sandin m fl). 1 ex Uppsjön, Avesta 30.6 (Berndt Söderlund, Torbjörn Jansson). 1 ex Östra Tandö, Malung 1.7 (Kenneth Persson). Nio fynd av tio exemplar är en liten minskning jämfört med året innan då 14 exemplar hördes. Under 2002 hördes hela 23 spelande sumphöns.

Kornknarr *Crex crex* (T, 32)

Årets första "knarr" hördes spela i Avesta den 21.5. (Torbjörn Jansson). Den sista observationen gjordes den 25.7 i Borlänge. Kommunvis fördelning av antalet spelande individer var följande: Avesta 3, Hedemora 6, Säter 1, Ludvika 3, Borlänge 7, Gagnef 4, Leksand 3, Rättvik 1, Mora 2, Orsa 1 och Malung 1. Sammanlagt 32 spelande individer.

Rörhöna *Gallinula chloropus* (H)

1 ex Kastjärn, Ludvika 14.4–3.5 (Pelle Adenäs, Bertil Rahm, Mikael Ohlson m fl). 1 ex Marnästjärn, Ludvika 15.4–18.4 (Pelle Adenäs). 1 ad Limsjön, Leksand 25.4–8.4 (Bogdan Persson, Anders Hans m fl). 1 ex Fatburen, Hedemora 11.5 (Berndt Söderlund). 1 ad Lushavet, Hedemora 19.7 (Jan Nordin). 1 ex Kyrkbyfjärn, Falun 15.8 (Gittan Mattsson). 1 1K Årtsjön, Falun 2.9–5.9 (Lars Antonsson, Hans-Olof Bond).

Trana *Grus grus* (H)

Sammanlagt fyra vårfynd av stora flockar på mellan 114–140 ex under perioden 3–10 april. Fynden är gjorda i Säter och Hedemora. Under hösten observerades flera stora flockar på mellan 100 ex och ända upp till 900 ex. Fynden är gjorda från mitten av augusti och någon dag in i oktober och även nu i trakterna runt Hedemora och ned mot Avesta. Som mest observerades upp emot 900 ex vid Hälla, Hedemora (Berndt Söderlund).

Strandskata *Haematopus ostralegus* (h/F)

Sammanlagt 25 fynd under året. Den första observationen gjordes den 5.4 vid Funäsudden, Mora (Joje Lintrup, Daniel Åslund m fl) och årets sista observation gjordes också i Mora nämligen vid Kråkberg den 18.8. Kommunvis fördelning av fynden: Smedjebacken 1, Ludvika 1, Borlänge 3, Falun 3, Leksand 4, Mora 9, Orsa 3 och Malung 1. Lägg märke till koncentrationen av fynd i "Siljans-kommunerna".

Två fynd av lite större flockar gjordes. Dessa var 6 ex Holens badplats, Orsa 14.5 (Lars Hansson) och minst 20 ex Sanda, Mora 18.8 (Daniel Åslund). Höstfynd av större flockar är ovanliga i landskapet. Ludvika, Västmanland: 1.

Mindre strandpipare *Charadrius dubius* (H)

Konstaterade häckningar: 1 par Lusbäcken, Borlänge 22.5–26.6 (Ulla Olofsson). 1 par SSAB, Borlänge 28.5 (Yngve Johansson). 1 par Tisjön, Malung 29.5–16.7 (Janne Dahlén, Börje Dahlén). 3 par Vinäs, Mora 20.6–27.6 (Caj Runesson). 1 par Bysjön, Borlänge 21.6–4.7 (Erik Björkbacka, Gunnar Bäck). 6 ex Vintjärn, Falun 22.6 (Kalle Bergström). 1 hane Bullerforsen, Borlänge 26.6 (Nils-Erik Björkbacka). 2 ex Flygfältsrakan, Gustafs 1.7 (Gunnar Bäck). 1 par Islingby 22.7 (Gunnar Bäck). Västmanland 4 par Hötjärn, 2.5–24.7 (Bertil Rahm, Germund Kadin).

Fjällpipare *Charadrius morinellus* (H)

Fynd utanför häckningsområdet: 2 ex Djura Kyrka, Leksand 23.8 (Britta Wallbom m fl). 1 ex Övre Svärdsjö, Borlänge 28.8 (Yngve Johansson, Eddine Hodi, Nils-Erik Björkbacka m fl).

Ljungpipare *Pluvialis apricaria* (H)

Bara ett fynd av en större flock nämligen 100 ex vid Dragsängarna, Leksand 2.5 (Bogdan Persson). Vårens märkliga förlopp var säkerligen en bidragande orsak till att många ljungpipare men även andra arter passerade landskapet utan att rasta i större antal.

Kustpipare *Pluvialis squatarola* (F)

Sammanlagt 25 fynd av 79 ex med följande fördelning i respektive kommun (fynd/antal fåglar): Avesta 5/13, Hedemora 3/3, Säter 1/3, Smedjebacken 0/0, Ludvika 0/0, Borlänge 4/6, Falun 2/6 Gagnef 1/1, Leksand 1/3, Rättvik 0/0, Mora 6/42, Orsa 2/2, Vansbro 0/0, Malung 0/0 och Älvdalen 0/0.

Lägg märke till det stora individantalet i Mora kommun. Fynd av lite större flockar gjordes enligt följande: 7 ad Österviken, Avesta 3.8 (Kalle Källebrink). 36 ex sträckande över Siljan 28.8 (Magnus Strömberg, Cecilia Fahlén m fl).

Tofsvipa *Vanellus vanellus* (H)

Fynd av större flockar: 255 ex Flinesjön, Hedemora 28.7 (Berndt Söderlund). 220 ex Österviken, Avesta 3.8–28.8 (Berndt Söderlund, Kalle Källebrink). 220 ex Flinesjön, Hedemora 3.8 (Nils-Erik Björkbacka, Erik Björkbacka). Max 284 ex Södra Fullsta, Avesta 3.8–6.8 (Mats Forslund). 300 ex Flinesjön, Hedemora 7.8 (Berndt Söderlund). Lägg märke till att samtliga fynd är gjorda i landskapets södra del.

Kustsnäppa *Calidris canutus* (F)

2 ex Stora Holmsjön, Borlänge 17.5–18.5 (Yngve Johansson, Eddine Hodi, Ulla Olofsson m fl). 2 ad Österviken, Avesta 19.7 (Berndt Söderlund). 1 ad Österviken, Avesta 19.8 (Berndt Söderlund). 1 ex

Södra Fullsta, Avesta 21.8 (Mats Forslund m fl). 2 ex Södra Fullsta, Avesta 25.8 (Mats Forslund). 1 ad Österviken, Avesta 28.8 (Berndt Söderlund m fl). 1 ex Lindånget, Orsa 5.9 (Cecilia Fahlén, Lars Hansson m fl).

Vårfynd av arten är mycket sällsynta – under den senaste 10-års perioden finns bara ett fynd under maj och ett fynd i juni inom rapportområdet. I Västmanland (Ludvika) finns ytterligare två fynd under maj månad.

Sandlöpore *Calidris alba* (56,3)

2 ex Långlet, Mora 18.8 (Daniel Åslund, Caj Runesson, Lars Hansson m fl). 1 1K Lindånget, Orsa 29.8 (Rolf, Björk, Magnus Strömberg, Lena Pettersson m fl). Andra fyndet av arten i Orsa kommun.

Småsnäppa *Calidris minuta* (F)

Ett vårfynd nämligen 1 ex vid Lindånget, Orsa 30.5–31.5 (Lars Hansson, Magnus Strömberg, Cecilia Fahlén m fl). Övriga fynd (21 st) är gjorda under perioden 17.8–3.10. Kommunvis fördelning av antalet fynd/antalet fåglar enligt följande: Avesta 2/2, Hedemora 3/4, Borlänge 4/5, Falun 2/9, Gagnef 1/2, Leksand 1/4, Mora 5/11, Orsa 4/6. Västmanland – Ludvika 5/5.

Mosnäppa *Calidris temminckii* (F)

Inrangerade flockar på 10 eller fler exemplar enligt följande: Max 43 ex Österviken, Avesta 20.5–23.5 (Berndt Söderlund). 14 ex Södra Fullsta, Avesta 25.5 (Mats Forslund). 20 ex Lindånget, Orsa, Orsa 25.5 (Peter Malmberg). Västmanland; Max 22 ex Hötjärn, Ludvika 22.5–24.5 (Bo Hultgren, Bertil Rahm).

***Tuvsnäppa** *Calidris melanotos* (1, 1)

1 ex Stora Holmsjön, Borlänge 11.5 (*Nils-Erik Björkbacka, *Erik Björkbacka). Andra fyndet i landskapet av arten. Första gången sågs arten vid Kyrkbyfjärn, Falun 1998.

Spovsnäppa *Calidris ferruginea* (F)

Sammanlagt 16 fynd med följande fördelning av antalet fynd/antalet fåglar i respektive kommun: Avesta 6/31, Hedemora 1/1, Borlänge 4/7, Falun 1/2, Leksand 1/2 och Mora 3/3. Västmanland – Ludvika 5/12.

Ett fynd av en stor flock gjordes nämligen 22 ex Österviken, Avesta 19.7 (Berndt Söderlund).

Myrsnäppa *Limicola falcinellus* (H)

Ett ex Andjusvården, Mora 3.7 (Lars Hansson, Lars-Göran Hansson). Lägg märke till att fyndet gjordes under häckningstid vid en högt belägen myr i norra delen av kommunen. Området är en tidigare känd häckningslokal för arten. Västmanland: 2 ex Hötjärn, Ludvika 29.5 (Bertil Rahm).

Brushane *Philomachus pugnax* (H)

Fynd av stor flock: 65 ex Hälla, Hedemora 13.5 (Berndt Söderlund).

Dvärgbeckasin *Lymnocyptes minimus* (h, F)

Ett ex Ingarvsdammen, Falun 16.4 (Kalle Bergström). 1 ex Galgbergstippen, Falun 28.4 (Kalle Bergström). 1 ex Brunnsjön, Hedemora 29.4 (Berndt Söderlund m fl). 1 ex Norrviken, Mora 30.4 (Caj Runesson). 1 ex Lindånget, Orsa 1.5 (Cecilia Fahlén, Lars Hansson). 1 ex Fatburen, Hedemora 9.5–11.5 (Pelle Adenäs, Thomas Möller m fl). 1 ex Glaningen, Ludvika 10.5–11.5 (Mikael Ohlson, Martin Rydberg Hedén). 1 ex Vasstjärn, Borlänge 25.9–29.9 (Håkan Sandin, Hasse Hedin m fl). 2 ex Fårans utlopp, Säter 25.9 (Håkan Olsson). 1 ex Harbacken, Mora 21.10 (Daniel Åslund). 1 ex Norrviken, Mora 26.10 (Caj Runesson). 1 ex Ingarvsdammen, Falun 26.10 (Kalle Bergström). Västmanland; 4 ex Hötjärn, Ludvika 9.10 (Bertil Rahm). 2 ex Hötjärn, Ludvika 26.10 (Bertil Rahm). 3 ex Hötjärn, Ludvika 30.10 (Bertil Rahm).

Fyra av vårens fåglar har rapporterats som spelande nämligen de vid Norrviken, Lindånget, Fatburen och Glaningen. Säkerligen finns det fler spelande fåglar under våren men de missas med all säkerhet då få skådare ger sig ut och lyssnar efter arten under sena vårvädder under första halvan av maj.

Dubbelbeckasin *Gallinago media* (F)

En spelande Fatburen, Hedemora 9.5 (Pelle Adenäs, Thorild Jonsson). 1 ex Glaningen, Ludvika 11.5 (Mikael Ohlson). 1 ex Hälla, Hedemora 22.7 (Berndt Söderlund m fl). 1 ex Mosjön, Malung 14.8–29.8 (Mats Nordhag). 1 ex Sörbogrundet, Hedemora 21.8 (Berndt Söderlund m fl). 1 ex Lindånget, Orsa 29.8 (Lars-Göran Hansson, Magnus Strömberg m fl). 2 ex Limsjön, Leksand 31.8 (Cecilia Fahlén). 1 ex Rudorna, Borlänge 7.9 (Håkan Sandin, Bertil Rahm). 2 ex Lusmyren, Borlänge, 9.9–16.9 (Hasse Hedin, Ulla Olofsson m fl). Lagg märke till fynden vid Hälla den 22.7. Var det en individ som misslyckats med sin häckning eller finns någon häckningslokal på närmare håll än i Härjedalen?

Rödspov *Limosa limosa* (T, 3)

1 ex Limsjön, Leksand 27.4–3.5 (Lars Hansson, Anders Hans m fl). 1 ex Funäsudden, Mora 30.4 (Daniel Åslund m fl). 1 ex Bonäs, Mora 5.5 (Daniel Åslund m fl). 1 ex Hälla, Hedemora 13.5 (Ulla Olofsson, Berndt Söderlund m fl).

Myrspov *Limosa lapponica* (F)

1 ex rast Vinäs, Mora 21.4 (Caj Runesson m fl). 1 ex Vika, Falun 22.4 (Kalle Bergström). 1 ex Hörksbyn, Ludvika 23.4 (Bertil Rahm). 1 ex Norrviken Mora 24.4 (Lena Pettersson, Lars Hansson). 11 ex Orsa camping, Orsa 28.4 (Lars Hansson m fl). 3 ex Lindånget, Orsa 8.5 (Lars-Göran Hansson). 2 ex Lindånget, Orsa 22.5 (Magnus Strömberg). 460 ex Västerbyhytta, Smedjebacken 19.7 (Tommy Persson m fl). 80 ex Marnästjärn, Ludvika 19.7 (Pelle Adenäs). 25 ex Sonnboviken, Avesta 20.7 (Berndt Söderlund). 1 ex rast Österviken, Avesta 1.8 (Berndt Söderlund). 3 ex rast Södra Fullista, Avesta 21.8 (Mats Forslund m fl). 1 ex rast Österviken, Avesta 28.8 (Berndt Söderlund m fl). 1 ex Stora Holmsjön, Borlänge 26.9 (Gunnar Bäck, Ulla Olofsson m fl). Västmanland: 1 ex Hötjärn, Ludvika 21.4 (Sten-Erik Bohlin). 1 ex Hötjärn, Ludvika 29.6 (Bo

Hultgren). 12 ex Hötjärn, Ludvika 19.7 (Bertil Rahm).

De flesta fynden avser sträckande fåglar med det finns även några få fynd där enstaka fåglar rastat vid lokalen. Observationen av 460 sträckande ex vid Västerbyhytta är dalarekord och avser tre olika flockar på vardera 40, 50 och 370 ex som passerade lokalen den 19:e juli.

Storspov *Numenius arquata* (H)

Fynd av större flockar: 79 ex Långbryggan, Rättvik 13.4 (Patrik Bergdahl). 125 ex Hansjö, Orsa 21.4–22.4 (Cecilia Fahlén, Peter Malmberg, Lars Hansson). 100 ex Lunden, Orsa 21.4 (Lena Pettersson). 65 ex Lindånget, Orsa 22.4 (Lars Hansson). 70 ex Sörbogrundet, Hedemora 24.4 (Peter Dalin). 60 ex Bonäs, Mora 22.6 (Cecilia Fahlén).

Rödbena *Tringa totanus* (H)

Konstaterade häckningar: 3 par, Tisjön, Malung 29.5–16.7 (Janne Dahlén, Börje Dahlén).

Grönbena *Tringa glareola* (H)

Fynd av större flockar: 100 ex Aspan, Hedemora 2.5 (Håkan Olsson). 50 ex Lindånget, Orsa 7.5 (Jojje Lintrup). 50 ex Vansjön, Avesta 7.5 (Berndt Söderlund). 80 ex Hälla, Hedemora 13.5 (Berndt Söderlund). 80 ex Österviken, Avesta 3.8 (Kalle Källebrink).

Roskarl *Arenaria interpres* (84, 5)

1 ex Holens badplats, Orsa 14.5 (Lars Hansson m fl). 2 ex Sanda, Mora 19.5 (Lars Hansson). 1 ex Dynggrav, Mora 27.6 (Magnus Strömberg). 1 ex Tisjön, Malung 21.8 (Per Lif).

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus* (H)

Fynd utanför häckningsområdet i norra Dalarna: Max 3 ex Södra Fullista, Avesta 26.5–28.5 (Mats Forslund m fl). 5 ex Nusnäs, Mora 27.5 (Lars Hansson, Caj Runesson). Max 2 ex Hällatornet, Hedemora 27.5–29.5 (Berndt Söderlund, Raimo Laurila m fl). 6 ex Lass-Olovtjärn Alvdalen 29.5 (Daniel Åslund). 3 ex Vattholmskären, Leksand 29.5 (Anders Hans m fl). 1 ex Stora Holmsjön, Borlänge 30.5–5.6 (Åke Johansson, Bengt Eriksson m fl). 1 ex Kyrkbyjärn, Falun 11.6 (Lars Lagerqvist). 1 ex Hälla, Hedemora 13.6 (Yngve Johansson m fl). Västmanland: 1 ex Hötjärn, Ludvika 30.5 (gnm Bertil Rahm).

Obestämd "smålabb" *Stercorarius sp.*

*1 ex Torås, Malung 20.5 (*Birger Johansson) Fågeln rastade kortvarigt på en nyplöjd åker innan den drog vidare mot norr. Observatören har rapporterat den som kustlabb men anser själv att fjälllabb inte kan uteslutas.

Under augusti-september sågs flera obestämda labbar i framförallt Siljan. Rrk har valt att vänta med publiceringen av dessa tills beskrivningar av bestämda kustlabbar har inkommit och en bättre överblick kan ges.

*Fjällabb *Stercorarius longicaudus* (14,1)

Ett fynd: 1 1K Garsås hamn, Mora 19.8 (Caj Runesson, Cecilia Fahln).

Kustlabb *Stercorarius parasiticus* (21, 3)

Under hösten slog kustlabben till med en "mini-invasion" i Siljan. Upp till 4 ex observerades dagligen 19-22.8 från Mora och Leksand. Därefter observerades mer utspritt ytterligare 3-4 ex: *1 1K Garsås hamn, Mora 28.8 (*Magnus Strömberg). En liten utdelning blev det också i centrala och sydvästra Dalarna: *1 1K Runn, Falun 4-5.9 (Gittan Matsson, Lars Wallström) och *1 1K Lisjön, Ludvika 5.9 (Erik Jansson).

Ytterligare rapporter föreligger från framför allt Siljan. Då dessa ännu inte beskrivits och därmed inte granskats kommer säkert antalet kustlabbar under hösten 2004 att öka framledes.

Dvärgmåås *Larus minutus* (h/F)

Häckningar: Säkra häckningar är rapporterade från Tisjön, Malung. Antalen varierar mellan olika besöksstillfällen men maxtalen från maj-juni på häckningsdata är 10 par; 2 par på Tisjökölen, Malung (Börje Dahlén, Janne Dahlén, Hans-Erik Eriksson) och 8 par på Rövallkölen, Malung (Börje Dahlén, Janne Dahlén). Observerade pull och 1K fåglar från juni-juli indikerar dock åtminstone c:a 15 häckande par; 4 pull Tisjökölen 26.6 (Janne Dahlén), 34 1K Rövallkölen 16.7 (Janne Dahlén) och 5 1K i Örviken 16.7 (Janne Dahlén).

Möjliga häckningar: Ett flertal rapporter finns från Tisjön, Malung, vilka torde vara en delmängd av föregående rapporterade häckningar. Dessutom finns sommarobservationer från Limsjön, Leksand, som skulle kunna tyda på häckning (Anders Hans, Cecilia Fahln, Lars Hansson).

Övriga rapporter, sena, tidiga och höga antal: Förutom rapporter från ovan nämnda lokaler så finns c:a 25 observationer av arten i Dalarna. Den tidigaste observationen av alla är 3 ex Tisjön, Malung 30.4 (Janne Dahlén) och den senaste är 1 2K Vattholmskären, Siljan, Leksand 19.8 (Anders Hans).

Högsta rapporterade antalen är 37 ex Lindängget, Orsa 6.5 (Lars-Göran Hansson) och 35 4K+ Tisjön, Malung 8.5 (Janne Dahlén). Dvärgmååsarna som sågs vid Lindängget stäckte norrut på hög höjd. Anmärkningsvärd observation med så många individer samlade i en flock, ytterst ovanligt i landskapet.

Skrattmåås *Larus ridibundus* (H)

Häckningar kommunvis: Borlänge 150 par Stora Holmsjön (Anders Åhrman). Falun 200 pull Kyrkbyfjärn (Lars Lagerqvist). Hedemora 3 pull Fatburen (Berndt Söderlund). Leksand 10 par Vattholmskären, Siljan (Lars Hansson). Malung 200 ex byggde bo Ö. Fors (Janne Dahlén), 10 par häckn Hållbroflötten (Börje Dahlén) och 8 par Tisjön (Janne Dahlén, Börje Dahlén). Mora 150 par Prästholmen (Lars Hansson). Orsa 50 par Nannlösen (Lars Hansson), 50 par Orsa camping (Lars Hansson) och 75 par Holens badplats (Lars Hansson). Noterbart är att antalet rapporterat häckande i Avesta minskat från 1 par till noll.

Västmanland: 4 par Hötjärn, Ludvika (Sten-Erik Bohlin).

Stora ansamlingar: 2 000 ex Korsnäs/Masugnen, Falun 7.4 (Gittan Matsson, Kersti Macklin, Kjell Bergqvist m fl). 1 400 ex Slussen/Tisken, Falun 11.4 (Peter Sjö). 1 280 ex Sanda, Mora 12.4 (Lars Hansson).

Fiskmåås *Larus canus* (H)

Vinterfynd: 4 2K Mora centrum 1.1-23.1 (Magnus Strömberg, Lars Hansson, Jøffe Lintrup m fl). 1 3K Garsås hamn, Mora 3.1-4.1 (Caj Runesson). 2 2K Stumsnäs, Rättvik 17.1 (Lars Hansson, Cecilia Fahln). 1 ex Leksand 8.1 (Anders Hans). 1 2K Tisken, Falun 8.1 (Sten-Erik Bohlin, Hans Malmsten). Stora ansamlingar: 350 ex rast Brunnsjön, Hedemora 5.5 (Berndt Söderlund).

Gråtrut *Larus argentatus* (H)

Återigen rapporterad vintertid (jan-feb) från lite mer nordliga kommuner: 1 ex Mora centrum 10.1-13.1 (Magnus Strömberg, Caj Runesson). 2 ex Insjön, Leksand 21.2 (Hans Malmsten).

Silltrut *Larus fuscus* (h)

Från våsträcket under april och maj finns ca 20 rapporter om 1-2 ex från sydvästra och centrala till norra Dalarna och från höstträcket finns ca 10 rapporter om 1-21 ex från i huvudsak sydöstra delen av landskapet. Den 29.8 sågs så många som 29 ex sträckande vid Fatburen, Hedemora. Det tycks som om vår respektive höst-rörelserna av silltrut följer olika stråk genom Dalarna.

Det är oklart hur fördelningen mellan raserna *fuscus* och *intermedius* var då inget nämns i rapporter. Detta i sin tur beror sannolikt på att det ofta känns svårt att säkert avgöra rastillhörigheten.

Silltrut *Larus fuscus graellsii/intermedius/heuglini*

Sammanlagt 4 fynd: 1 3K Glaningen, Ludvika 25.4 (Pelle Adenäs, Thorild Jonsson). 1 ad Flygfålet, Malung 2.5 (Janne Dahlén). 1 4K+ Hansjö, Orsa 10.5 (Lars Hansson, Cecilia Fahln). 1 4K Vonsnäsudden, Kråkberg, Mora 12.5 (Lars Hansson).

Samtliga dessa fåglar uppvisade så pass ljus mantel att tankarna snarare gick mot raserna *graelisii/heuglini* än mot *intermedius*.

Havstrut *Larus marinus* (h)

Vinterfynd/sena höstfynd (nov-feb): 1 ad Väsman, Ludvika 13.11 (Bertil Rahm). 1 4K+ Kråkberg, Mora 14.11 (Lars Hansson).

Skräntärna *Sterna caspia* (T)

Sammanlagt tre fynd under året nämligen två sommarfynd och ett höstfynd: 1 ex Saxe, Söderbärke, Smedjebacken 27.6 (Håkan Dahlström). 2 ad Södra Fullsta, Avesta 20.7 (Mats Forslund m fl) och 1 ex Vanbo, Smedjebacken 11.8 (Håkan Dahlström).

Fisktärna *Sterna hirundo* (H)

Tidiga vårfynd (april): Sammanlagt 11 rapporter av 1-3 ex under perioden 24-30.4 finns från Avesta, Hedemora, Borlänge, Falun och Leksand kommuner. Detta är tämligen förväntat och likt tidigare år.

Malung 1 och Älvdalen 2. Alla dessa fynd gjordes fram till slutet av juli. Under hösten noterades bara ett fynd nämligen 1 ex Klikten, Sollerrön, Mora 16.10 (Caj Runesson).

Pärloggla *Aegolius funereus* (H)

Bara två häckningar inrapporterade och bägge från Malung.

Nattskärra *Caprimulgus europaeus* (h, T, 5)

2 ex Bonäs, Mora 31.5–5.7 (Jojje Lintrup, Daniel Åslund, Caj Runesson m fl). 1 ex Göringen, Rättvik 27.6 (Lena Berg).

1 ex Tövänsbodarna, Rättvik 3.8 (Kalle Bergström). 1 ex Österfors, Gagnef 26.8 (Ragnar Nyberg). Fågeln i Gagnef hittades lätt skadad och lämnades för vård hos Nils Pers.

Kungsfiskare *Alcedo atthis* (h/T, 15)

Konstaterade häckningar; 1 par Bullerforsen, Borlänge 15.4–30.8 (Erik Björkbacka, Håkan Sandin m fl). 1 par Båttstad, Borlänge 29.4–2.6 (Gunnar Bäck).

Fynd i övrigt: 1 ex Frostbrunnsdalen, Borlänge 1.1–4.1 (Nils-Erik Björkbacka, Lars Antonsson, Andreas Källman m fl). 1 ex Näsgårdsön, Hedemora 9.5–2.6 (Berndt Söderlund, Thomas Möller m fl). 1 ex Solvarbo, Säter 15.5–27.6 (Stig-Åke Svenson). 1 ex Sonnboviken, Avesta 19.5–9.6 (Berndt Söderlund). 1 ad Rista, Gagnef 30.5 (Comny Trogen). 1 ex Axelsbo, Avesta 22.6 (Stefan Morell). 1 ex Norrdalen, Säter 25.6 (Magnus Bladlund). 1 ex Bäсна, Gagnef 12.7 (Vesa Juujärvi). 1 ex Bäsingen, Avesta 19.7 (Mats Forslund). 1 ex Trolles kanal, Avesta 23.7 (Tommy Sandberg). 1 ex Nässudden, Orsa 25.9 (Rikard Dahléen).

Härfågel *Upupa epops* (T, 2)

1 ex Horrmund Malung 18.8 (Birger Johansson). 1 ex Evertsberg, Älvdalen 28.9 (Anette Magnusson, Teresa D' Angelo). 1 ex Oxberg, Mora 1.10 (Torbjörn Franc m fl).

Troligen var det samma härfågel som sågs i Evertsberg och Oxberg. Antalet fynd är normalt för året.

Göktyta *Jynx torquilla* (H)

Konstaterad häckningar: 1 par Årtsjön, Falun 2.5–4.8 (Mattias Ahlstedt, Hans-Olov Bond). 1 par Nittkvarn, Ludvika 12.5–2.6 (Sten-Erik Bohlin). 1 ex Issan, Borlänge 22.5–6.6 (Gunnar Bäck m fl). 1 par Västra Utjö, 1.6 (gnm Börje Dahléen). 1 par Vansbro 15.6 (Janolof Granberg). 1 par Djup, Avesta 20.6 (Per Skyllberg). 1 par Lindans fåbod, Mora 27.6 (Lars-Olof Grund). 1 par Nittkvarn, Ludvika 30.6 (Sten-Erik Bohlin). 1 ad Lindesnäs, Vansbro 10.7 (Johan Malmström).

Fynd av fåglar i övrigt fördelas på följande sätt i respektive kommun: Avesta 3, Hedemora 5, Säter 0, Smedjebacken 1, Ludvika 15, Borlänge 11, Falun 11, Gagnef 9, Leksand 2, Rättvik 3 Mora 16, Orsa 3, Vansbro 5, Malung 25 och Älvdalen 2. Sammanlagt minst 111 individer.

Gråspett *Picus canus* (H)

Konstaterade och troliga häckningar: Ett revir Garberg, Älvdalen 23.3 (Torbjörn Franc). 1 par

bobygge Tyngsberget, Malung 28.3 (Bertil Helmersson). 1 par Styrsjöbo, Leksand 12.4–21.6 (Richard Holmqvist). 1 par bobygge Turbo, Hedemora 17.4 (Per Linder). 1 par Vansbro 29.4 (Janolof Granberg). 1 par Gyrisberg, Mora 12.6 (Hans-Erik Eriksson, Lars-Göran Hansson).

I övrigt minst 311 observationer med följande fördelning på respektive kommun: Avesta 3, Hedemora 46, Säter 2, Smedjebacken 4, Ludvika 58, Borlänge 25, Falun 25, Gagnef 12, Leksand 17, Rättvik 3, Mora 63, Orsa 20, Vansbro 3, Malung 22 och Älvdalen 8. Således observerad i samtliga kommuner.

Månadsvis fördelning av fynden: Jan 54, feb 45, mars 43, april 12, maj 6, juni 3, juli 4, aug 1, sept 28, okt 37, nov 46 och dec 32.

En art som ökat markant. Hur många fåglar ytterligare som besöker olika fågelmatningar runtom i landskapet går inte att beräkna. Det är många som inte rapporterar "sina" gråspettar till DOF.

Gröngöling *Picus viridis* (H)

Konstaterade häckningar: 1 par Tyllingbo, Hedemora 26.1–16.11 (Thomas Möller). 1 par Tina, Rättvik 16.2–26.9 (Anders Helander).

De nordligaste fynden under året gjordes i Älvdalens kommun.

Västmanland: Konstaterad häckning: 1 par Hörksbyn, Ludvika 20.6 (Bertil Rahm).

Mindre hackspett *Dendrocopos minor* (H)

Konstaterade häckningar: 1 par Bäсна, Gagnef (Vesa Juujärvi). 1 par Flygfältet, Malung (Börje Dahléen m fl). 1 par Bullerforsen, Borlänge (Nils-Erik Björkbacka, Bengt Eriksson). 1 par Södra Fullsta, Avesta (Mats Forslund).

I övrigt fynd av 118 fåglar med följande fördelning i respektive kommun: Avesta 4, Hedemora 10, Säter 3, Smedjebacken 2, Ludvika 5, Borlänge 28, Falun 14, Gagnef 5, Leksand 6, Rättvik 0, Mora 15, Orsa 9, Vansbro 1, Malung 10 och Älvdalen 6.

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus* (H)

Konstaterade häckningar: 1 par Älvdalen (Mattias Högberg). 1 par Bötåberget Malung (Bertil Helmersson). 1 par Årtnubben, Leksand (Hans-Olov Bond). 1 par Lima, Malung (Bror-Erik Larsson). 1 par Tandövarden, Malung (Bror-Erik Larsson). 1 par Smedjebacken (Torbjörn Hegedüs). 1 par Tenningbrändan Orsa (Per Ax). 1 par Göljån, Älvdalen (Håkan Olsson m fl). 1 par Fulufjället, Älvdalen (Håkan Olsson m fl). 1 par Sparvguldberget, Falun (Kalle Bergström, Lars Lagerqvist). 1 par Älvdalen (Ralf Lundmark). 1 par Synddalen, Malung (Janne Dahléen). 1 par Björbo, Gagnef (Gustav Asplund). 1 par Tjåmaberget, Borlänge (Erik Björkbacka). 1 par Malung (Börje Dahléen). 1 par Njupeskår, Älvdalen (Nisse Nilsson). 1 par Halla fåbod, Borlänge (Gunnar Bäck).

I övrigt 100 fåglar observerade med följande fördelning i respektive kommun: Avesta 0, Hedemora 4, Säter 1, Smedjebacken 1, Ludvika 16, Borlänge 6, Falun 4, Gagnef 10, Leksand 5, Rättvik 0, Mora 8, Orsa 8, Vansbro 1, Malung 20 och Älvdalen 16.

Trädläarka *Lullula arborea* (H)

Häckning: 1 par Flygfältsrakan (Södra änden), Gustafs, Säter 27.3–7.7 (Hasse Hedin, Gunnar Bäck, Åke Johansson m fl).

Övriga fynd: 2 ex Flygfältskrakan (Norra änden), Ö Svärdsjö, Borlänge 28.3 (Ulla Olofsson). 1 ex Pilbacken Långshyttan, Hedemora 31.3 (Thomas Möller). 1 ex Lönnfallet, Grängesberg, Ludvika 15.4–29.8 (Sten-Erik Bohlin). 2 ex Mora Flygplats, 14.8 (Caj Runesson). 1 ex Hötjärn, Ludvika 19.9 (Bertil Rahm).

Detta var den 2:a konstaterade häckningen på denna lokal.

Backsvala *Riparia riparia* (H)

Häckningar: Borlänge 14, Rättvik 15, Orsa 12, Malung 243, Älvdalen 50.

Tidiga vårfynd: 1 ex Åmåsång, Mora 23.4 (Cecilia Fahlén, Lars Hansson). 1 ex Glöttret, Borlänge 24.4 (Håkan Olsson). 1 ex Limsjön, Leksand 27.4 (Anders Hans). 1 ex Lindånget, Orsa 28.4 (Lars Hansson).

Ladusvala *Hirundo rustica* (H)

Tidigaste vårfyndet: 1 ex Stora Holmsjön, Borlänge 17.4 (Håkan Olsson, Stina Grönberg).

Sena höstfynd: 1 ex Malung, 4.10 (Bror-Erik Larsson). 2 IK Bjursås, Falun 18.10–19.10 (Hans-Olov Bond).

Rapporter på 66 individer under april är en fördubbling mot förra årets observationer.

Hussvala *Delichon urbicum* (H)

Tidigaste vårfyndet: 1 ex Sonnboviken, Avesta 22.4 (Berndt Söderlund). 1 ex Lindånget, Orsa, 22.4–25.4 (Lars Hansson m fl)

Sent höstfynd: 1 ex str Hosjö kyrka, Falun 17.10 (Lars-Erik Nilsson).

Även hussvalan sågs med fler individer mot tidigare och de 12 ex som rapporterats under april är också det likt ladusvalan en fördubbling om man ser till de senaste två årens högsta siffror.

Lägg också märke till det sena oktoberfyndet.

***Större piplärka** *Anthus richardi* (11,1)

1 ex Skoga, Hedemora 3.10 (*Berndt Söderlund m fl).

Det är nu 6:e året i rad som denna raritet påträffats i rapportområdet!

Ängspiplärka *Anthus pratensis* (H)

Sena höstfynd: 2 ex Klikten, Sollerön, Mora 2.11–7.11 (Lars Hansson). 1 ex Lusmyren, Borlänge 6.11 (Nils-Erik Björkbacka).

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus* (F)

Vårfynd: 1 ex str N Lönnfallet, Grängesberg, Ludvika 3.5 (Sten-Erik Bohlin).

Sent höstfynd: 1 ex Sörbogrundet, Hedemora 5.10 (Håkan Olsson).

Antalet observationer av arten har minskat – samtliga fynd av rödstrupig piplärka skall rapporteras från och med 2005.

***Skärpiplärka** *Anthus petrosus* (26,2)

1 ex Sanda, Mora 4.4–5.4 (*Lars Hansson, *Anders Hans, *Cecilia Fahlén m fl). 1 ex Garsås hamn, Mora 24.9 (*Caj Runesson).

Det här var Moras 7:e och 8:e fynd.

Gulärta *Motacilla flava* (H)

Sena höstfynd: 1 ex Hjortså kern, Mora 1.10 (Magnus Strömberg). 1 ex Södra Fullsta, Avesta 2.10 (Mats Forslund).

Forsärta *Motacilla cinerea* (H)

Även i år ett mycket bra resultat med 18 rapporterade häckningar samt 1 trolig och 15 andra lokaler med individer under häcktid.

Sena höstfynd: 3 ex Orsa camping 6.10–9.10 (Cecilia Fahlén, Lars Hansson). 2 ex Näset, Orsa 9.10 (Lars Hansson, Cecilia Fahlén).

Sädesärta *Motacilla alba* (H)

Sent höstfynd: 1 ex Bergkariås, Mora 14.11 (Kerstin Gummus).

***Engelsk sädesärta** *Motacilla alba yarrellii* (15,1)

1 hane Ulriksberg, Ludvika 20.6–30.7 (F) (*Marie Olsson, Håkan Olsson m fl).
Hanan samhäckade med en albahona och minst två ungar blev flygga.

Sidensvans *Bombycilla garrulus* (F)

Årets första och största ansamling på max 1 000 ex noterades i Avesta 10.10–29.12 (Berndt Söderlund, Torbjörn Jansson).

600 ex Malung 12.10–13.10 (Börje Dahlén). 500 ex Klikten, Sollerön, Mora 16.10 (Caj Runesson). 500 ex Ludvika 17.10 (Bertil Rahm). Ytterligare 11 flockar på 200–450 ex observerades under hösten.

Fynd under häckningstid: 2 ex Vådsjön Sollerön, Mora 5.6 (Jojje Lintrup). 5 ex Öjesjön, Malung 24.6 (Bror-Erik Larsson). 1 par Malungsfors, Malung 26.6 (Kenneth Persson). 3 ex Niställingen, Malungsfors, Malung 27.6 (Hans-Erik Eriksson). 3 ex Tallisjön, Orsa Finnmark 30.6 (Andreas Hagström). 1 ex Hundfjället, Sälen, Malung 30.6 (Bror-Erik Larsson). 2 ex Näsberg, Våmhus, Mora 1.7 (Caj Runesson). 2 ex Sälen, Malung 2.7 (Kenneth Rosén, Lena Carlsson). 2 ex Lima, Malung 6.7 (Kenneth Persson). 1 ex Öjesjön, Malung 8.7 (Bror-Erik Larsson). 2 ex Torsmo, Orsa 9.7 (Per Ax). 2 ex Åmådal, Orsa 10.7 (Timo Melakari). 3 ex Gammelsätervallen, Idre, Älvdalen 11.7 (Nisse Nilsson). 5 ex Gammelsätervallen, Idre, Älvdalen 11.7 (Nisse Nilsson). 1 ex Freisnåset, Malung 12.7 (Bror-Erik Larsson). 2 ex str N Håstskottjärnen Rosentorp, Orsa 12.7 (Lars Hansson). 7 ex str Sillerö, Malung 14.7 (Janne Dahlén). 1 ex Transtrand, Malung 22.7 (gnm Börje Dahlén). 1 par Lima, Malung 28.7 (gnm Börje Dahlén). 1 ex Tandövärdan, Malung 11.8 (gnm Börje Flygar).